

VREG

uw gids op de
energiemarkt

Vlaamse overheid
Koning Albert II-laan 20 bus 19
1000 BRUSSEL
www.vreg.be

Consultatieverslag van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 28 juni 2016

over de consultatie CONS-2016-03 met betrekking tot wijziging van de tariefmethodologie 2015-2016 naar aanleiding van de invoering van de openbaredienstverplichtingen aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders ter stimulering van de infrastructuur voor elektrische voertuigen

RAPP-2016-10

Inhoudsopgave

Consultatieverslag van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt	1
van 28 juni 2016	1
1. Consultatie CONS-2016-03 over aanpassing van de tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2015-2016.....	4
2. Partijen die een reactie hebben ingediend	5
3. Verwerking van de zienswijzen	6
3.1.1. Presentatie	6
3.1.2. Selectie van de zienswijzen	6
3.1.3. Vertrouwelijkheid van de reacties	7
4. Zienswijzen	8
4.1. Zienswijzen m.b.t. openbaredienstverplichtingen ter stimulering van de infrastructuur voor elektrische voertuigen.....	8
4.1.1. Zienswijze 1.	8
4.1.2. Zienswijze 2.	9
4.1.3. Zienswijze 3.	10
4.1.4. Zienswijze 4.	11
4.1.5. Zienswijze 5.	12
4.1.6. Zienswijze 6.	14
4.1.7. Zienswijze 7.	15
4.1.8. Zienswijze 8.	16
4.1.9. Zienswijze 9.	18
4.1.10. Zienswijze 10.	19
4.1.11. Zienswijze 11.	20
4.1.12. Zienswijze 12.	20
4.1.13. Zienswijze 13.	21
4.1.14. Zienswijze 14.	22
4.1.15. Zienswijze 15.	23
4.1.16. Zienswijze 16.	24
4.2. Zienswijzen m.b.t. federale bijdrage elektriciteit.....	26
5. Overzicht van de aanpassingen van de ontwerpversie naar de definitieve versie van de tariefmethodologie 2015-2016 n.a.v. de consultatie.....	27

5.1. M.b.t. openbaredienstverplichtingen ter stimulering van de infrastructuur voor elektrische voertuigen	27
5.1.1. Aanpassingen aan de ontwerpversie van de tariefmethodologie 2015-2016 n.a.v. de consultatie. 27	
5.1.1.1. Basistekst tariefmethodologie 2015-2016	27
5.1.1.2. Bijlage 1 van de tariefmethodologie 2015-2016	34
5.1.1.3. Bijlage 2 van de tariefmethodologie 2015-2016	35
5.1.1.4. Bijlage 6 van de tariefmethodologie 2015-2016	36
5.1.1.5. Bijlage 9 van de tariefmethodologie 2015-2016	37
5.2. M.b.t. federale bijdrage elektriciteit	38

1. Consultatie CONS-2016-03 over aanpassing van de tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2015-2016.

Dit document omvat het verslag van consultatie CONS-2016-03 door de VREG. De consultatie betrof een voorstel tot aanpassing van de tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2015-2016. De publieke raadpleging liep van 4 t.e.m. 31 mei 2016.

De consultatie werd op 4 mei 2016 gepubliceerd op de website van de VREG en gelijktijdig aangekondigd via de nieuwsbrieven van de VREG (verzonden naar ingeschrevenen op de nieuwsbrieven gezinnen, bedrijven en sector). De in de consultatie voorgelegde documenten kunnen op datum van publicatie van voorliggend rapport nog geraadpleegd worden op de website van de VREG onder afgesloten consultaties. De VREG vroeg aan belanghebbenden om hun eventuele reacties op de consultatie schriftelijk over te maken.

Volgens art. 4.1.31 §2 in samenlezing met art. 4.1.33 §4 van het Energiedecreet publiceert de VREG na afloop van de openbare raadpleging daarover een gemotiveerd consultatieverslag.

Overeenkomstig de mededeling van de VREG (MEDE-2014-04) van 16 juni 2014 betreffende de interne richtlijnen rond publieke consultaties, maakt de VREG na afloop van de consultatietermijn een consultatieverslag op. Het consultatieverslag bevat:

- een overzicht van het aantal partijen dat reacties overmaakte, met aanduiding van de naam van de betrokken partijen;
- een overzicht van de gemaakte opmerkingen bij het consultatiedocument, met aanduiding van de naam van de partij(en) die deze opmerking(en) heeft (hebben) gemaakt, voor zover het niet om een opmerking gaat die commercieel gevoelige gegevens of informatie van persoonlijke aard bevat;
- de reactie van de VREG op de gemaakte opmerkingen, waarbij in deze reactie vermeld wordt of de VREG al dan niet of gedeeltelijk akkoord gaat met de opmerking of zienswijze en op welke manier hij hiermee rekening heeft gehouden bij de opmaak van het definitieve document.

2. Partijen die een reactie hebben ingediend

In onderstaande tabel wordt weergegeven van welke partijen reacties werden ontvangen.

Belanghebbenden die reageerden op CONS-2016-03	
Sectoren	Federation of Belgian Industrial Energy Consumers vzw (Febeliec)
Distributienetbeheerders	Eandis cvba
	Infrax cvba

3. Verwerking van de zienswijzen

3.1.1. Presentatie

De aangebrachte zienswijzen worden in willekeurige volgorde op volgende wijze behandeld:

Nummer van de zienswijze	Het volgnummer van de zienswijze. De zienswijzen worden gegroepeerd per onderdeel van het consultatiedocument waarop ze voornamelijk betrekking hebben. De volgorde van de belanghebbenden binnen elk onderdeel is willekeurig.
Zienswijze	De zienswijze aangebracht door de belanghebbende, bondig samengevat door de VREG.
Belanghebbende(n)	De naam (of namen) van de belanghebbende(n) die de zienswijze heeft (hebben) aangebracht.
Samenvatting van de zienswijze	De VREG geeft een samenvatting van de zienswijze zoals die door de belanghebbende werd aangebracht.
Reactie VREG op de zienswijze	De VREG geeft hier zijn beoordeling van de zienswijze.
Conclusie	De conclusie volgens de VREG. De VREG concludeert of de zienswijze een aanpassing vraagt van het geconsulteerde voorstel tot wijziging van de tariefmethodologie 2015-2016 of niet.

3.1.2. Selectie van de zienswijzen

De VREG behandelt hieronder enkel de zienswijzen die werkelijk betrekking hebben op de in de consultatie voorgestelde aanpak en mogelijk als afwijkend kunnen beoordeeld worden t.o.v. de visie die de VREG naar voor brengt. Zienswijzen die de aanpak ondersteunen of geen aanpassing vragen, worden normaal niet vermeld aangezien zij geen verdere behandeling noodzaken.

De VREG nam ook kennis van commentaar over het regelgevend kader buiten de VREG. Deze zienswijzen worden niet opgenomen in het consultatieverslag wegens het gebrek aan mogelijkheid voor de VREG tot concrete reactie.

3.1.3. Vertrouwelijkheid van de reacties

Artikel 4.1.31 van het Energiedecreet stipuleert over de bescherming van vertrouwelijke informatie het volgende voor wat de publicatieverplichtingen van de VREG bij de tariefmethodologie betreft:

“Art. 4.1.31 §4. Met inachtneming van de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter of commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, leveranciers of de netgebruikers publiceert de VREG op zijn website de toepasselijke tariefmethodologie, het geheel van de stukken met betrekking tot het overleg met de distributienetbeheerders, het gemotiveerd consultatieverslag, en alle documenten die nuttig worden geacht voor de motivering van de beslissing van de VREG over de tariefmethodologie.”

Mutatis mutandis neemt de VREG ook voor de wijzigingen aan de tariefmethodologie de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter of commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, leveranciers of de netgebruikers in acht.

Het invoeren van de vertrouwelijkheid door belanghebbenden die reageerden op CONS-2016-03 is op zich geen grond om een document in het kader van de wijziging van de tariefmethodologie als vertrouwelijk te beschouwen. Het Openbaarheidsdecreet (waar dit wel een grond van vertrouwelijkheid is / art. 13, 6° Decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur) doet namelijk geen afbreuk aan de decretale bepalingen die in een ruimere openbaarheid van bestuur voorzien. Voor zover de openbaarmaking van een document een ruimere openbaarheid biedt dan de gewone mogelijkheid om dit document te raadplegen of er een afschrift van te krijgen, hebben de bepalingen van het Energiedecreet voorrang op het Openbaarheidsdecreet. De bepalingen van het Openbaarheidsdecreet zijn niettemin van toepassing wat betreft de toegang tot de documenten die de VREG bezit en die deze laatste niet verplicht is te publiceren op grond van het Energiedecreet.

Het is de VREG die finaal en in concreto oordeelt wat vertrouwelijk is en wat niet. Het oordeel van een belanghebbende dat iets vertrouwelijk is, kan verworpen worden door de regulator. De VREG wil daarbij maximale transparantie en consultatie inbouwen in het kader van de wijziging van de tariefmethodologie.

4. Zienswijzen

4.1. Zienswijzen m.b.t. openbaredienstverplichtingen ter stimulering van de infrastructuur voor elektrische voertuigen

4.1.1. Zienswijze 1.

Zienswijze	Uitvoering op kostenbasis
Belanghebbende	Febeliec

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

Febeliec is van mening dat de openbaredienstverplichtingen horen te worden uitgevoerd op kostenbasis, als dienstverlening van algemeen nut, zonder het doel te hebben met deze diensten winsten te boeken. Er moet toegezien worden op een correcte spreiding van de te bouwen infrastructuur alsook een marktconforme toewijzing van de concessies en contracten.

Reactie op de zienswijze

Het is niet mogelijk om het aspect van de winstmarge volledig te negeren. Een distributienetbeheerder heeft kosten voor het aantrekken en aanhouden van eigen en vreemd vermogen. Dit vermogen (passief) dient ter financiering van gereguleerde activa, waaronder binnenkort oplaadpunten in eigen bezit. Binnen die financiële kosten bevindt zich dus telkens een gedeelte eigen vermogen, waarvan de kapitaalverschaffers worden vergoed via een dividend, vanuit een winstmarge. Het schrappen van een winstmarge rond oplaadpunten veronderstelt dat de activa worden gefinancierd met vreemd vermogen. De VREG ziet echter geen verschil tussen de kapitaalkost van de oplaadpunten in bezit van de distributienetbeheerder en van de overige gereguleerde activa. Alle gereguleerde activa worden normaliter vergoed aan een gemiddelde kapitaalkost gewogen over eigen en vreemd vermogen. De VREG ziet geen reden om hiervan af te wijken.

De zienswijze heeft vermoedelijk ook betrekking op de verwerking van het saldo (mogelijkse winst) tussen kosten en opbrengsten m.b.t. de in opdracht van de distributienetbeheerder geplaatste oplaadpunten. In de consultatietekst wordt voorgesteld om het verschil tussen het rendement van de distributienetbeheerder en het gemiddelde rendement in de sector af te rekenen als bonus of malus voor rekening van de distributienetbeheerder. De zienswijze suggereert om de kosten voor de oplaadpunten volledig ten laste te leggen van de distributienetgebruikers. Dit zou bij de distributienetbeheerder de onzekerheid wegnemen m.b.t. het rendement van de oplaadpunten. Alle kosten die hij maakt, inclusief kapitaalkost voor eigen en vreemd vermogen, zijn dan voor rekening van de distributienetgebruikers. De tariefmethodologie zou op die manier geen prikkel geven tot kostenefficiëntie aan de distributienetbeheerder. Dit is dan niet meer in overeenstemming met de aanpak in de tariefmethodologie 2015-2016. Het financieel risico m.b.t. de door de netbeheerder te nemen beslissingen m.b.t. de oplaadpunten ligt volgens de zienswijze dan volledig bij de distributienetgebruikers, die zelf geen enkele invloed op die beslissingen hebben. Mogelijk verwacht de belanghebbende dat de VREG dan indringt in de werking van de distributienetbeheerder en een oordeel

velt over de redelijkheid en de noodzakelijkheid van de door hem gemaakte keuzes en kosten. Een regulator wordt geconfronteerd met een informatieachterstand t.o.v. de gereguleerde ondernemingen. De indringing kan een potentiële bron van discussies tussen regulator en distributienetbeheerders over verworpen kosten, locaties, technologie of budgetten vormen. Dergelijke inmenging wordt beter vervangen door een objectieve, eenvoudige en minstens even sterke financiële prikkel in de tariefmethodologie. De VREG is wel bereid om het belang van de mogelijke winstcreatie te reduceren, zonder evenwel de efficiëntieprikkel volledig op te heffen. De lezer wordt hiertoe verwezen naar de aanpassingen in par. 5.1.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel tot aanpassing van de tariefmethodologie 2015-2016 deels aan de zienswijze moet aangepast worden. De lezer wordt verwezen naar par. 5.1.

4.1.2. Zienswijze 2.

Zienswijze	één sectorgemiddelde is geen passende maatstaf
Belanghebbende	Eandis

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

Volgens Eandis is de in het Energiebesluit opgelegde spreiding van de oplaadpunten volgens het aantal toegangspunten verschillend van de meest lucratieve verdeling. Eandis verwijst naar data over bestaande oplaadpunten in Nederland, die aantoont dat de bezettingsgraden van de oplaadpunten onderling sterk kunnen verschillen. Eandis concludeert dat ook het financiële resultaat van de investering in oplaadpunten zal verschillen per distributienetbeheerder. Het investeringsrisico hangt dus samen met de plaats van installatie, deze wordt gestuurd door de bepaling in het Energiebesluit en is volgens de belanghebbende exogeen. Eandis concludeert dat het niet fair is om dat risico ten laste van de distributienetbeheerder te leggen.

Reactie op de zienswijze

De VREG erkent dat de bezettingsgraden (% van de tijd in gebruik) normaliter tussen oplaadpunten zullen verschillen, naargelang locatie en in de tijd, naargelang nieuwe klanten komen en oude verdwijnen. De belanghebbende legt vermoedelijk hierbij een verband tussen de bezettingsgraad en de opbrengsten uit de exploitatie. Wat echter in de zienswijze niet wordt aangetoond, is dat bepaalde distributienetbeheerders nu werkelijk al een voordeel hebben met de in de consultatie voorgestelde aanpak, m.a.w. dat deze aanpak discriminatoir zou zijn. Het is niet werkbaar om onduidelijke assumpties over locaties, kosten en opbrengsten concreet, transparant en objectief te integreren in een tariefmethodologie en op basis hiervan werkelijke kosten en opbrengsten later te gaan afrekenen.

De oplaadpunten worden volgens het Energiebesluit gespreid volgens het aantal toegangspunten, die a.h.w. een maat zijn voor de bevolkingsdichtheid en dus het potentiële particuliere aanbod aan elektrische voertuigen op de weg. Het is een redelijke en evenwichtige verdeling die naar het inzicht van de VREG elke distributienetbeheerder voor dezelfde uitdagingen plaatst.

Wat betreft de locaties voor de inplanting van de oplaadpunten stelt het Energiebesluit dat de distributienetbeheerder het situeringsplan opstelt. Dat plan “houdt rekening met het lokale parkeerbeleid, de aanwezigheid van sites die veel bezoekers aantrekken, knooppunten van openbaar vervoer en de beschikbaarheid en onthaalcapaciteit van het elektriciteitsnetwerk.” De zienswijze toont niet aan dat de locaties van de oplaadpunten vooraf al concreet werden vastgelegd, dat deze dan onredelijk zouden zijn of dat ze dan oneerlijk zouden zijn verdeeld tussen de distributienetbeheerders.

De VREG is evenwel bereid om het investeringsrisico enigszins verder te mitigeren t.o.v. het voorstel in de consultatietekst, zonder volledig verlies van de efficiëntieprikkels. De lezer wordt hieromtrent verwezen naar de aanpassing vermeld in par. 5.1.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel tot aanpassing van de tariefmethodologie 2015-2016 deels aan de zienswijze moet aangepast worden. De lezer wordt hieromtrent verwezen naar de aanpassing vermeld in par. 5.1.

4.1.3. Zienswijze 3.

Zienswijze	Onderscheid maken voor ‘paal volgt wagen’
Belanghebbende	Eandis

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

Eandis verwacht dat de rendabiliteit tussen de punten uit de resultaatsverplichting (Art. 6.4.2. 5000 laadpunten 2016-2020) en de actieverplichting (Art. 6.4.3. ‘Paal volgt wagen’) sterk kan verschillen. Immers, voor de actieverplichting is de distributienetbeheerder minstens zeker van het rendement van één wagen. In de resultaatsverplichting blijft het steeds werken op basis van assumpties. Een distributienetbeheerder die veel palen dient te plaatsen volgend uit de actieverplichting, zou er dus beter kunnen voorstaan dan een andere distributienetbeheerder en vice versa, zonder dat hij deze situatie kan beïnvloeden. Concreet stelt de belanghebbende minimaal een afzonderlijke opvolging en beoordeling voor van de saldi van de resultaatsverplichting enerzijds en de actieverplichting anderzijds.

Reactie op de zienswijze

De VREG erkent dat er initieel een verschil kan zijn in rendement tussen een oplaadpunt geplaatst binnen de resultaatsverplichting en een oplaadpunt geplaatst binnen de actieverplichting. De VREG voorzigt in de consultatietekst geen onderscheid tussen beide soorten punten omdat de afrekening gebeurt na een periode van 10 jaar. De VREG ging er van uit dat in die tien jaar de meest uiteenlopende situaties kunnen ontstaan. Het rendement bij de oplaadpunten geplaatst in het kader ‘paal volgt wagen’ kan dan aanvankelijk wel groter zijn, omdat er minstens één klant is. Er is over de periode van 10 jaar misschien ook wat meer risico op gestrande activa voor de distributienetbeheerder. Het rendement van het oplaadpunt kan immers in hoofdzaak worden bepaald door het gebruik van die ene klant. De locatie kan zich ver buiten woonkernen of winkelcentra bevinden. Er is geen verbintenis door de particulier tot

het gebruik van de infrastructuur over de volledige lengte van exploitatieduur. De VREG beoordeelde de onzekerheid rond de oplaadpunten uit de resultaatsverplichting en uit de actieverplichting als even groot. De VREG is echter wel bereid een onderscheid tussen beide te maken, aangezien de belanghebbende wel een verschil verwacht.

De VREG is bereid om het gevraagde onderscheid te maken. De lezer wordt hieromtrent verwezen naar de aanpassing vermeld in par. 5.1.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel tot aanpassing van de tariefmethodologie 2015-2016 aan de zienswijze moet aangepast worden. De lezer wordt hieromtrent verwezen naar de aanpassing vermeld in par. 5.1.

4.1.4. Zienswijze 4.

Zienswijze	Verlaging inkomsten wanneer kostenneutraal niet logisch
Belanghebbende	Eandis

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

Eandis merkt op dat kostenneutraliteit niet voldoende zal zijn voor een distributienetbeheerder om volledig vergoed te worden. Als een distributienetbeheerder een saldo per oplaadpunt gelijk aan nul heeft maar het saldo voor de sector is gemiddeld positief (winst), wordt het inkomen van de distributienetbeheerder toch nog verlaagd. Dit lijkt volgens Eandis niet helemaal logisch, aangezien volgens de openbardienstverplichting de distributienetbeheerder mag gunnen als hij denkt dat de kosten de opbrengsten niet zullen overtreffen.

Reactie op de zienswijze

De VREG begrijpt de zienswijze en hoopt ook dat het sectorgemiddelde per oplaadpunt een netto-opbrengst zal zijn. De zienswijze zegt wel niet wat er dan moet gebeuren indien er één of meer distributienetbeheerders op de laadpalen verlies lijden. Het is evenzeer mogelijk dat de uitrol van de infrastructuur globaal niet winstgevend is maar verlieslatend, ondanks de inschatting door de distributienetbeheerders bij de aanbestedingen.

Uit de eerdere nota van de bevoegde minister aan de Vlaamse Regering bij het voorontwerp van besluit kon de VREG afleiden dat een goede inplanting en een zorgvuldige uitbating ervoor dienden te zorgen dat de kosten de baten niet overtreffen, waardoor de uitrol bijgevolg geen negatieve impact zou hebben op de elektriciteitsfactuur. Echter in het Energiebesluit (aangepast na het besluit van de Vlaamse Regering van 25 maart 2016) wordt enkel gesteld dat een aanbesteding slechts kan worden gegund indien de kosten de opbrengsten voor de distributienetbeheerder niet overtreffen.

De VREG meent dat het Energiebesluit niet strikt kan geïnterpreteerd worden als een voorwaarde dat de werkelijke kosten lager moeten liggen dan de werkelijke opbrengsten. De VREG gaat dus niet zo ver dat de kosten niet mogen worden doorgerekend in de distributienettarieven maar er is daarbij dan wel behoefte aan een stimulans in de tariefmethodologie voor de distributienetbeheerders opdat ze oplaadpunten kostenefficiënt inplanten teneinde enkel de efficiënte nettokosten te kunnen doorrekenen. Logischerwijze wordt aan dergelijke efficiëntieprikkel een beloning gekoppeld, zo niet is er immers geen sprake meer van een stimulans. De stimulans in het geconsulteerde voorstel is om de eigen prestatie van de individuele distributienetbeheerder te vergelijken met de globale prestaties over alle distributienetbeheerders samen, als beste referentie voor de sector-efficiëntie, behaald onder de prikkel in de tariefmethodologie. Als een distributienetbeheerder het minder goed doet, zal hij daar voor een gedeelte zelf voor verantwoordelijk gesteld worden. Dit is het scenario dat de zienswijze vermeldt. Omgekeerd, als de distributienetbeheerder kostenneutraal werkt maar de sector globaal een tekort vertoont, zal hij beloond worden. De prikkel vergelijkt steeds op transparante en evenredige wijze de eigen prestatie van de distributienetbeheerder met die van de sector, ongeacht of de sector nu netto winst of verlies maakt op de uitgerolde laadinfrastructuur.

De VREG verwijst hierbij wel naar de aanpassingen zoals vermeld in par. 5.1 n.a.v. de andere zienswijzen en die ook een impact zullen hebben wanneer een distributienetbeheerder een lager finaal saldo heeft dan het sectorgemiddelde waarvan hij deel uitmaakt.

De efficiëntieprikkel kan zorgen voor een zekere mate van onzekerheid bij de distributienetbeheerder, nl. de vrees dat de eigen prestaties onder die van de sector liggen. De VREG rekent in de methodiek ter bepaling van de sectorgemiddelde gedekte kosten per oplaadpunt dan ook op gepaste wijze met een kapitaalkostvergoeding aan wacc, d.w.z. inclusief winstmarge voor dekking van het risico op het kapitaal ter financiering van de activa. De term 'kostenneutraal' uit de zienswijze betekent dus inclusief het bereiken door de distributienetbeheerder van deze in de tariefmethodologie aangeboden winstmarge.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel tot aanpassing van de tariefmethodologie 2015-2016 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

4.1.5. Zienswijze 5.

Zienswijze	Kosten situeringsplan en databank nu in distributienettarieven
Belanghebbende	Eandis

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

Eandis vraagt een specifieke behandeling voor de kosten van de opmaak van het situeringsplan en de gegevensdatabank, waarbij ze tijdig en volledig op het moment van voorkomen verwerkt zijn in de distributienettarieven.

Reactie op de zienswijze

De VREG begrijpt de bekommernis van de belanghebbende m.b.t. de nieuwe kosten voor opmaak van het situeringsplan en de gegevensdatabank. De VREG erkent dat deze kosten een rechtstreeks gevolg zijn van een wettelijke verplichting. Dit betekent echter niet dat de distributienetbeheerder deze kosten, die verbonden zijn met de uitvoering van deze wettelijke verplichting, niet kan beïnvloeden. Om die reden acht de VREG het aangewezen om deze kosten als niet-exogene kosten (hierna endogene kosten genoemd) te beschouwen. In de tariefmethodologie 2015-2016¹ worden de inkomsten uit de distributienettarieven voor endogene kosten vastgesteld volgens een mechanisme van nacalculatie. Bij plots dalende kosten betekent dit dat de distributienetbeheerder een extra winstmarge overhoudt, die zich vervolgens, in de volgende reguleringsperiode, vertaalt naar lagere distributienettarieven. In het omgekeerde geval, bij plots stijgende kosten, leidt dit tot een kleinere winstmarge maar nadien tot hogere distributienettarieven. De distributienetbeheerder kan door opbouw en aanwending van reserves rekening houden met de periodieke aanpassing van de inkomsten uit de distributienettarieven volgens actuele kosten. De tariefmethodologie 2015-2016 zorgt echter niet voor een gegarandeerde winstmarge na kosten. Dat zou ook een gebrek betekenen aan een prikkel voor de distributienetbeheerder tot kostenefficiëntie. De distributienettarieven worden vastgesteld op het niveau en de trend van de werkelijke en efficiënte kosten uit de meest recente observatieperiode. Het is dus niet voorzien dat de distributienettarieven tussentijds onmiddellijk worden verhoogd wanneer er een nieuwe activiteit of nieuwe investering is. Evenmin worden ze onmiddellijk verlaagd wanneer een activiteit wordt stopgezet of er minder wordt geïnvesteerd. De verwerking gebeurt steeds met een zekere vertraging, door het mechanisme van nacalculatie. Het is immers belangrijk dat een tariefmethodologie zorgt voor stabiele distributienettarieven en de distributienetbeheerders voldoende zekerheid biedt over zijn inkomsten in de volgende jaren.

In de consultatie over de tariefmethodologie 2017-20XX wordt een nieuw mechanisme geïntroduceerd waarmee kan geanticipeerd worden op een trendbreuk in de evolutie van de endogene kosten d.m.v. een voorschotmechanisme. In de tariefmethodologie 2015-2016 is dit niet voorzien. Het blijft echter onduidelijk voor de VREG in welke mate de endogene kosten in hun globaliteit in 2016 evolueren (bv. stopzetting gratis kWh) en de hoogte van de latere distributienettarieven aldus zullen bepalen. In die zin is de informatie in de zienswijze onvolledig en zou Eandis de gehele werkelijke evolutie van zijn endogene kosten moeten beschrijven om een tariefstijging te kunnen verantwoorden. Dit impliceert een overzicht van de op- of afbouw van het investeringsritme en kwantificering van activiteiten die werden stopgezet, afgebouwd en opgestart. Het is echter weinig zinvol om dergelijk zware oefening voor VREG en distributienetbeheerders, waar normaliter attesteringen van de commissarissen voor nodig zijn, tussentijds te doen. Dit is niet voorzien in de tariefmethodologie 2015-2016 en zou zelfs een afzonderlijke geconsulteerde wijziging van deze tariefmethodologie vragen.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel tot aanpassing van de tariefmethodologie 2015-2016 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

¹ [BESL-2014-21, laatst gewijzigd bij BESL-2015-53](#)

4.1.6. Zienswijze 6.

Zienswijze	Kapitaalkost voorzien voor tussentijds saldo
Belanghebbenden	Eandis, Infrac

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

Eandis stelt voor om de jaarlijkse saldi m.b.t. de oplaadpunten te vergoeden voor kost van kapitaal. Eandis ziet een gelijkens met andere regulatoire saldi m.b.t. openbaredienstverplichtingen.

Infrac stelt dat de jaarlijkse saldi dienen behandeld te worden conform de specifieke kapitaalkostenvergoeding van de voorraden certificaten en de regulatoire saldi.

Reactie op de zienswijze

De VREG meent dat het tijdelijk saldo m.b.t. oplaadpunten niet hetzelfde karakter heeft als gegarandeerde activa, dit zijn de voorraden steuncertificaten en de bedragen op de regulatoire rekeningen op de boekhoudkundige balans van de netbeheerder. De recuperatie van het bedrag van het saldo m.b.t. oplaadpunten is immers niet gegarandeerd voor de distributienetbeheerder, maar afhankelijk van het eigen finale saldo t.o.v. het sectorgemiddelde. Het is geen regulair saldo in de betekenis van de tariefmethodologie 2015-2016. De samenstelling en het gebruik van het saldo is verschillend. Als er dan al een kapitaalkostvergoeding voor de saldi m.b.t. oplaadpunten zou nodig zijn, is het onduidelijk met welke kapitaalkostvergoedingen of kortingen zou moeten gerekend worden.

Het saldo omvat het tijdelijk onttrekken en regulair compenseren van kosten enerzijds en het onttrekken van opbrengsten anderzijds, beide m.b.t. de oplaadpunten, uit de resultatenrekening, in afwachting van de definitieve afrekening na tien jaar van exploitatie.

Wat betreft de werkelijke kapitaalkosten van de distributienetbeheerder voor de oplaadpunten in zijn eigendom, voorziet het geconsulteerde voorstel in een tegengestelde, a.h.w. compenserende, regulair opbrengst aan wacc (gewogen gemiddelde kapitaalkost), als een voorlopige, uitgestelde vordering op de distributienetgebruikers. Deze uitgestelde vordering behoort tot het saldo m.b.t. de oplaadpunten. Het is volgens de VREG niet logisch om op dit compenserend bedrag nogmaals een kapitaalkost toe te passen.

Volgens het Energiebesluit zou het gecumuleerd saldo m.b.t. de oplaadpunten een overschot (opbrengsten > kosten) moeten vertonen. Dan zou dit in de redenering van de zienswijze moeten beschouwd worden als een bron van vermogen voor de onderneming (negatieve kapitaalkost, zoals bij de bedragen van de regulair rekeningen op het passief). Met dit extra vermogen zou de distributienetbeheerder dan zijn geregeerde activa, waaronder de oplaadpunten, kunnen financieren. De tariefmethodologie voorziet dat de distributienetbeheerder voor deze activa wordt vergoed aan wacc vanuit de distributienettarieven maar hiertegenover staat dan geen kost van een financiële lening, enkel een operationeel saldo. In de logica van de zienswijze zou de distributienetbeheerder, indien het gecumuleerd saldo een overschot vertoont, een kapitaalkostvergoeding moeten betalen in de vorm van

een korting in het nettatarief aan de distributienetgebruikers. Hoe groot die korting dan zou moeten zijn, is onduidelijk.

De VREG verwacht dat opbrengsten en kosten ongeveer met elkaar in evenwicht zullen zijn. Dit zou betekenen dat een saldo steeds rond de waarde nul zou moeten schommelen evenals de eventuele bijhorende positieve of negatieve kapitaalkosten.

Het Energiebesluit stelt dat de distributienetbeheerder bij beslissing tot gunning van de aanbesteding er dient voor te zorgen dat de kosten de opbrengsten niet overtreffen. In die afweging zal de distributienetbeheerder de kosten van de investering in de oplaadpunten afwegen tegenover de opbrengsten. Deze uitgaven en inkomsten zullen plaatsvinden op verschillende tijdstippen, op ogenblikken met een verschillende geldwaarde door de opgetreden inflatie. De VREG houdt met het verschil in tijdstippen rekening door de jaarlijkse saldi te inflateren² naar het moment van de afrekening tien jaar na de initiële plaatsing.

Gelet op al het voorgaande, is de VREG er niet van overtuigd dat het werken met kapitaalkosten op de tijdelijke saldi m.b.t. oplaadpunten een meerwaarde zou betekenen voor de tariefmethodologie voor de omgang met de openbaredienstverplichtingen m.b.t. de oplaadpunten. Het zou er alvast voor zorgen dat het geheel administratief nog zwaarder en minder transparant wordt. Gezien de in het Energiebesluit opgelegde controle dat kosten kleiner zijn dan opbrengsten, vooraleer de aanbesteding wordt gegund, zou het over relatief kleine rentes op relatief kleine bedragen moeten gaan, in het voordeel van ofwel de netbeheerder ofwel zijn distributienetgebruikers, naargelang de evolutie van de werkelijke nettokosten m.b.t. de oplaadpunten. Er zijn echter al opmerkingen van Eandis³ en Infrac⁴ dat de geconsulteerde aanpak complex en administratief zwaar is. Ook het vermijden dat de afwikkeling nog minder transparant wordt, beschouwt de VREG als een reden om de zienswijze niet te volgen.

Een distributienetbeheerder kan met dit gegeven vrij omgaan in zijn wijze van aanbesteding en zijn beslissing tot gunning m.b.t. de oplaadpunten. Dat is volgens de VREG de meest eenvoudige en efficiënte benadering van de mogelijke problematiek.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel tot aanpassing van de tariefmethodologie 2015-2016 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

4.1.7. Zienswijze 7.

Zienswijze	Complexe opvolging en rapporteringsverplichting
Belanghebbende	Eandis

² Formule 2 in CONS-2016-03.

³ Zienswijze nr. 7.

⁴ Zienswijze nr. 15.

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

Eandis stelt dat de complexe opvolging en rapporteringsverplichting van het saldo per boekjaar en per installatiejaar aanleiding geeft tot een aanzienlijke administratieve belasting en vereist IT-aanpassingen (overhead). Hiermee stijgt de maatschappelijke kost van de openbaredienstverplichtingen. Deze extra kost weegt niet op t.o.v. het totaalbedrag van de verplichting.

Reactie op de zienswijze

De VREG begrijpt dat nieuwe taken nieuwe rapporteringen vereisen en betreurt ook enigszins de complexiteit. De VREG ziet echter geen andere mogelijkheid omdat ook andere partijen (gemeenten en steden) deze taken van de distributienetbeheerder kunnen overnemen en zo niet, omdat het niet altijd duidelijk is of de distributienetbeheerders werkelijk zullen gunnen bij de aanbestedingen (enkel gunning indien kosten lager dan opbrengsten), zodat het vergelijken van prestaties van netbeheerders moeilijk wordt.

In geval de distributienetbeheerder voor de installatie, het onderhoud en de commerciële exploitatie van de oplaadpunten een concessiehouder vindt, is de administratieve belasting qua rapportering voor de distributienetbeheerder normaal minimaal. Dan zou de netbeheerder noch kosten noch opbrengsten kunnen hebben, aangezien ze voor rekening van de contractant kunnen zijn. Het saldo zou jaarlijks gelijk aan nul kunnen zijn. Het is uiteraard de autonome beslissing van de distributienetbeheerder om voor dergelijk contract te kiezen.

Het is voor de VREG overigens niet af te leiden uit deze zienswijze hoe het geconsulteerde voorstel zou moeten aangepast worden.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel tot aanpassing van de tariefmethodologie 2015-2016 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

4.1.8. Zienswijze 8.

Zienswijze	Exogene doorrekening van alle kosten
Belanghebbenden	Eandis, Infrac

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbenden

Eandis stelt als alternatief een exogene behandeling van het gecumuleerd saldo voor, inclusief de kosten m.b.t. de oplaadpunten als deze voor de opmaak van de databank en de situeringsplannen. De aanpak zou ex-post zijn, waarbij een saldo van een jaar wordt gerapporteerd na afloop van dat jaar en opgenomen in de distributienettarieven in het daaropvolgende jaar. Eandis meent dat de distributienetbeheerder wordt blootgesteld aan een investeringsrisico, dat hoofdzakelijk wordt bepaald door de plaats. De plaats wordt wettelijk gestuurd door het Energiebesluit Art. 6.4.2., en is dus exogeen.

Infrac stelt eveneens voor om de kosten verbonden aan de openbardienstverplichtingen te beschouwen als exogene kosten. De vrees van de VREG dat er in dat geval een gebrek aan efficiëntieprikkel is, is volgens Infrac onterecht. Alle kosten verbonden aan openbardienstverplichtingen zijn namelijk het resultaat van openbare aanbestedingen die in nauw overleg met de Vlaamse administratie (LNE) worden voorbereid. Indien gewenst kan ook de VREG hierbij nauw betrokken worden. Eventueel kan het project in elke fase ter goedkeuring aan LNE en/of de VREG worden voorgelegd zodat op die manier toezicht kan gehouden worden op de marktconformiteit van de kosten.

Reactie op de zienswijze

De kosten van de distributienetbeheerder voor de databank en het situeringsplan worden verrekend in de volgende distributienettarieven via de endogene kosten overeenkomstig de visie in de tariefmethodologie 2015-2016. De VREG verwijst voor zijn standpunt hieromtrent ook naar zienswijze nr. 5. Zienswijze 5. Aangezien de kosten door de ganse sector worden gedragen en de distributienetbeheerder finaal de verantwoordelijkheid van zijn beslissingen draagt, kan de distributienetbeheerder hiervoor een (endogene) prikkel tot kostenefficiëntie ontvangen. Deze zou volledig ontbreken indien de kosten als exogeen zouden worden beschouwd. Het zou niet gepast zijn om de risico's en de inefficiënties m.b.t. deze taken volledig voor rekening van de distributienetgebruikers te plaatsen.

De VREG erkent dat er onzekerheid is m.b.t. de opbrengsten uit de exploitatie van de oplaadpunten. Met deze onzekerheid wordt elke distributienetbeheerder geconfronteerd. Daartegenover staat dat de distributienetbeheerder de kosten en het contract met de contractant kan beheersen, geprikkeld wordt om de beste, de potentieel meest lucratieve locaties voor de oplaadpunten uit te kiezen en het Energiebesluit hem toelaat alleen te investeren wanneer hij ervan overtuigd is dat de opbrengsten de kosten zullen overtreffen. De tariefmethodologie voorziet aanvullend dat per geïnstalleerd oplaadpunt de sectorgemiddelde nettokosten minstens worden gedekt, met bij de kosten inbegrip van de billijke winstmarge voor het door de distributienetbeheerder te dragen risico op de activa (wacc op RAB).

Het zou volgens de bepalingen over de exogene kosten in de tariefmethodologie 2015-2016 niet correct zijn om de activiteiten m.b.t. de oplaadpunten te beschouwen als bron van exogene kosten, alsof de distributienetbeheerder er totaal geen impact op heeft. Hij beslist immers op zichzelf over het al dan niet investeren en exploiteren van oplaadpunten. De VREG benadrukt voor de lezer nogmaals dat een erkenning als exogene kosten er op zou neerkomen dat de distributienetbeheerders alle kosten, ook de inefficiënte kosten, volledig kan doorrekenen via de distributienettarieven. Financieel is er dan geen enkele stimulans voor de netbeheerder om deze taken kostenefficiënt uit te voeren. De VREG acht het niet aangewezen dat de distributienetbeheerder het volledige risico voor deze door hem uitgevoerde operaties voor rekening zou leggen van zijn netgebruikers, die er geen enkele vat op hebben.

De VREG is evenwel bereid om het investeringsrisico enigszins verder te mitigeren t.o.v. het voorstel in de consultatietekst. De lezer wordt hieromtrent verwezen naar aanpassing vermeld par. 5.1.

Wat betreft het voorstel van Infrac om de VREG te betrekken bij het project, wordt de lezer verwezen naar zienswijze nr. 9.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel tot aanpassing van de tariefmethodologie 2015-2016 gedeeltelijk aan de zienswijze moet aangepast worden. De lezer wordt verwezen naar par. 5.1.

4.1.9. Zienswijze 9.

Zienswijze	Voorstel dat Vlaamse overheid mee beslist
Belanghebbenden	Eandis, Infrax

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbenden

Eandis stelt als alternatief voor de efficiëntieprikkel een ‘ex ante beoordeling’ van de business case rond inplanting van oplaadpunten door een instantie van de Vlaamse overheid voor. De gunning zal dan pas gebeuren na validatie van de bevoegde instantie.

Infrax stelt (m.b.t. de vorige zienswijze nr. 8) dat indien gewenst de VREG betrokken kan worden bij het project, waarbij de distributienetbeheerder het project in elke fase ter goedkeuring aan LNE en/of de VREG voorlegt zodat op die manier toezicht kan gehouden worden op de marktconformiteit van de kosten.

Reactie op de zienswijze

De VREG stelt vast dat het Energiebesluit de verantwoordelijkheid voor uitvoering van de openbaredienstverplichtingen legt bij de distributienetbeheerder. Het is uiteraard mogelijk dat de distributienetbeheerder zijn voornemen tot gunning zou wensen af te toetsen met een instantie van de Vlaamse Overheid. Dit kan echter niet betekenen dat al de kosten vervolgens voor rekening zullen zijn van de distributienetgebruikers (exogeen). Het overleg met de Vlaamse Overheid mag niet gebruikt worden als een middel tot overdracht van risico⁵.

Voorts verlangen de belanghebbenden a.d.h.v. hun zienswijze dat een instantie van de Vlaamse Overheid dan indringt in de werking van de distributienetbeheerder en een oordeelt velt over de redelijkheid en de noodzakelijkheid van de keuzes, kosten en opbrengsten die in de business case naar voor worden gebracht. Deze instantie wordt echter geconfronteerd met een informatieachterstand t.o.v. de gereguleerde ondernemingen. Dergelijke inmenging wordt beter vervangen door een objectieve, eenvoudige en minstens even sterke financiële prikkel in de tariefmethodologie.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel tot aanpassing van de tariefmethodologie 2015-2016 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

⁵ Zienswijze nr. 8.

4.1.10. Zienswijze 10.

Zienswijze	Afrekening volgens bezettingsgraad
Belanghebbende	Eandis

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

Eandis stelt minimaal een bijkomende segmentatie voor van de oplaadpunten in functie van hun bezettingsgraad, dus de mate waarin er laadsessies plaatsvinden. De laadpunten met een lagere bezettingsgraad dienen volgens de belanghebbende anders beoordeeld te worden dan deze met een hogere bezettingsgraad.

Reactie op de zienswijze

De VREG begrijpt het voorstel vanuit de bekommernis van de distributienetbeheerder dat het finale exploitatiesaldo van een oplaadpunt wordt beïnvloed door de opbrengsten uit de exploitatie, wat zich zou weerspiegelen in de bezettingsgraad van het punt. Door het groeperen van oplaadpunten met eenzelfde bezettingsgraad, zou volgens de zienswijze een betere vergelijking mogelijk zijn.

De VREG heeft het voorstel bestudeerd en ziet enkele moeilijkheden. De bezettingsgraad van een oplaadpunt wijzigt in de tijd. De bezettingsgraad zou foutloos en continu moeten geregistreerd worden, eventueel met procedures voor correcties voor periodes van onbeschikbaarheid, en na tien jaar exploitatie moeten vertaald worden in één algemene waarde. Het is daarbij onduidelijk hoe een groep van oplaadpunten met gelijkaardige bezettingsgraden moet worden afgebakend, aangezien deze indeling op zich al vooraf bepaalde oplaadpunten kan bevoor- of benadelen. De kennis over de gekende afbakening en afrekening zou zelfs kunnen aanzetten tot een gemanipuleerde beschikbaarheid van een oplaadpunt.

Een nadeel aan deze aanpak is ook dat er geen prikkel is voor een distributienetbeheerder om de oplaadpunten op de best mogelijke locaties in te planten. De oplaadpunten op weinig rendabele locaties worden immers alleen ten opzichte van elkaar vergeleken.

Ten slotte is de VREG er niet van overtuigd dat de bezettingsgraad altijd een financiële impact zal hebben, bijvoorbeeld wanneer de distributienetbeheerder een concessie geeft aan een contractant voor de volledige investering, het onderhoud en de exploitatie. Het contract kan stipuleren dat alle kosten en opbrengsten voor rekening zijn van de contractant en niet van de distributienetbeheerder. Het saldo is dan steeds nul voor om het even welke bezettingsgraad.

Het registreren, rapporteren en eventueel attesteren van de bezettingsgraad versus de periode zou de inspanningen rond de administratie m.b.t. de oplaadpunten aanzienlijk verzwaren.

Algemeen toont de zienswijze niet aan dat distributienetbeheerders zouden worden bevoor- of benadeeld in het huidige voorstel, waarbij wordt gekeken naar het geheel van de oplaadpunten die in een bepaald jaar initieel werden geïnstalleerd na beslissing tot gunning door de distributienetbeheerder. De VREG meent dat men dus ook de globale benadering kan nemen over alle oplaadpunten, waarbij dus

de verschillende bezettingsgraden individueel een mogelijk verschillende impact kunnen hebben maar waar er globaal vooraf geen discriminatie is.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel tot aanpassing van de tariefmethodologie 2015-2016 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

4.1.11. Zienswijze 11.

Zienswijze	Kosten netuitbreiding niet in het saldo?
Belanghebbende	Eandis

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

De belanghebbende vraagt de bevestiging dat investeringskosten voor netuitbreidingen voor de aansluiting van de oplaadpunten en de tussenkomsten hierin niet tot de kosten en opbrengsten van het saldo behoren.

Reactie op de zienswijze

De VREG bevestigt dat de kosten van de distributienetbeheerder voor netuitbreidingen en netverzwaringen en de eventuele tussenkomsten daarin in het kader van de aansluiting van een oplaadpunt beschouwd worden als endogene kosten volgens de tariefmethodologie. Er is op dat vlak dus geen verschil met dezelfde kosten t.o.v. de andere (aanvragen tot) aansluiting(en).

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel tot aanpassing van de tariefmethodologie 2015-2016 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

4.1.12. Zienswijze 12.

Zienswijze	Welke eventuele andere operationele opbrengsten?
Belanghebbende	Eandis

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

Wat bedoelt de VREG met ‘eventuele andere operationele opbrengsten’ op pg. 11 van de consultatietekst?

Reactie op de zienswijze

De VREG gebruikte ‘eventuele andere operationele opbrengsten’ in de context van het consultatiedocument als een algemene beschrijving voor de opbrengsten uit volledigheid, zonder

specificering. Het betreft aldus de operationele opbrengsten m.b.t. deze openbaardienstverplichting dewelke niet worden vervat in de opbrengsten ter samenstelling van het saldo m.b.t. oplaadpunten. Deze laatste worden gespecificeerd in de bijlage 6 van de tariefmethodologie. Als de VREG de opbrengsten niet zou vermelden, zijn ze a.h.w. impliciet voor rekening van de distributienetbeheerder, als extra winst. Het is redelijk dat deze eventuele opbrengsten uit de gereguleerde activiteiten, gefinancierd vanuit de distributienettarieven, overeenkomstig de bepalingen in de tariefmethodologie terugvloeien naar de distributienetgebruikers.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel tot aanpassing van de tariefmethodologie 2015-2016 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

4.1.13. Zienswijze 13.

Zienswijze	Ook kosten situeringsplan en databank afwegen tegenover opbrengsten
Belanghebbende	Infrax

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

Volgens Infrax moet bij de vergelijking van de kosten en opbrengsten niet enkel naar de kosten verbonden aan de plaatsing en het onderhoud van de oplaadpunten gekeken worden, maar ook naar de kosten verbonden aan het situeringsplan en de databank. Zowel het situeringsplan als de databank zijn namelijk essentieel om opbrengsten te genereren. Alle kosten samen mogen de opbrengsten niet overschrijden.

Reactie op de zienswijze

De VREG beschouwt de achterliggende kosten m.b.t. de voorbereiding van de aanbestedingen, waaronder het situeringsplan en de parallele kosten m.b.t. de databank, als kosten die los staan van de kosten m.b.t. het jaarlijks saldo van de oplaadpunten. Het Energiebesluit voorziet dat de distributienetbeheerder eerst een aanbesteding doet voor installatie, onderhoud (kosten) en commerciële exploitatie (opbrengsten) samen. De VREG acht het niet redelijk om te verlangen van een contractant die deze taken bijvoorbeeld kostenneutraal uitvoert, dat hij ook het nodige kapitaal verschaft aan de distributienetbeheerder voor bepaalde van diens interne kosten, waarop de contractant geen vat heeft. De kosten voor de gereguleerde activiteiten waaronder situeringsplan en databank worden normaliter altijd gefinancierd vanuit de distributienettarieven. Dit is de piste die de VREG handhaaft in zijn geconsulteerd voorstel en is in overeenstemming met de aanpak binnen de tariefmethodologie 2015-2016. Indien de zienswijze zou gevolgd worden, zou het uitrollen van oplaadpunten kunnen verhinderd worden (geen gunning wegens meer kosten dan opbrengsten), wat al bij voorbaat zou ingaan tegen het opzet van de regelgever.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel tot aanpassing van de tariefmethodologie 2015-2016 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

4.1.14. Zienswijze 14.

Zienswijze	Vergoeding op basis gemiddelde rendement benadeelt sommige distributienetbeheerders
Belanghebbende	Infrax

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

Infrax stelt dat omwille van de verschillende karakteristieken van de diverse netgebieden (landelijk versus stedelijk, woongebied versus industriegebied, ...) de efficiënte kosten of opbrengsten per oplaadpunt per werkmaatschappij en per distributienetbeheerder sterk verschillend zullen zijn. Infrax stelt tevens dat sommige van haar distributienetbeheerders benadeeld worden omdat het Energiebesluit meer locaties voor oplaadpunten oplegt dan er in deze netgebieden nodig zouden zijn volgens een onderzoek door het European Institute for Energy Research. Het is volgens Infrax dan ook niet logisch dat alle distributienetbeheerders vergoed worden op basis van dezelfde gemiddelde nettokosten of netto-opbrengsten.

Reactie op de zienswijze

De VREG erkent dat er normaal verschillen zullen zijn tussen de oplaadpunten wat betreft hun rendement (finaal saldo) maar beschouwt in het voorstel tot aanpassing van de tariefmethodologie alleen het globale saldo na tien jaar exploitatie over alle laadpunten per startjaar in Vlaanderen. Het Energiebesluit zorgt voor een redelijke en billijke spreiding van de oplaadpunten volgens het aantal toegangspunten. De zienswijze toont niet aan dat de in het Energiebesluit opgelegde spreiding werkelijk onredelijk of discriminatoir zou zijn.

De VREG heeft naar aanleiding van deze zienswijze de studie van het European Institute for Energy Research bij Infrax opgevraagd. Daarin worden op basis van bepaalde assumpties bepaalde scenario's uitgewerkt. De VREG meent dat niet met absolute zekerheid nu is aangetoond dat er een bepaald maximaal quotum aan rendabele oplaadinfrastructuur zou zijn. De potentiële contractanten voor de exploitatie van de oplaadpunten zullen eveneens een inschatting moeten maken en men zal hun limiet kennen door een gebrek aan gunstige offertes bij de aanbestedingen van de oplaadpunten. Ze zouden dan geen business cases meer kunnen simuleren waarbij de kosten de opbrengsten niet overschrijden.

Het beoordelen van het maximum aantal oplaadpunten blijft een theoretische denkoefening waarrond veel onzekerheid zit. Het is niet transparant noch stabiel om de voorspellingen voor waar aan te nemen en er aldus concreet rekening mee te houden in een tariefmethodologie.

De VREG is wel bereid om het investeringsrisico enigszins verder te mitigeren t.o.v. het voorstel in de consultatietekst, zonder volledig verlies van de efficiëntieprikkel. De lezer wordt hieromtrent verwezen naar de aanpassing vermeld par. 5.1.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel tot aanpassing van de tariefmethodologie 2015-2016 deels aan de zienswijze moet aangepast worden. De lezer wordt hieromtrent verwezen naar de aanpassing vermeld in par. 5.1.

4.1.15. Zienswijze 15.

Zienswijze	Administratieve lasten vermijden
Belanghebbende	Infrax

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

Het saldo m.b.t. de oplaadpunten voor elektrische voertuigen moet per initieel installatiejaar gedurende elf opeenvolgende jaren afgezonderd worden buiten de resultatenrekening en overgezet worden naar de overlopende rekeningen op de balans. Volgens Infrax zorgt dit voor bijkomende administratieve lasten die vermeden moeten kunnen worden.

Reactie op de zienswijze

De VREG erkent dat het werken met jaarlijkse saldi gedurende tien jaar een administratieve inspanning vraagt, voor de distributienetbeheerders maar ook voor de regulator zelf. De VREG ziet echter geen andere mogelijkheid, zoals verduidelijkt in de consultatienota. Het is de complexiteit van de regelgeving in combinatie met het bijzondere karakter van de gereguleerde activa die een bijzondere aanpak vereisen.

In geval de distributienetbeheerder voor de installatie, het onderhoud en de commerciële exploitatie van de oplaadpunten een concessiehouder vindt, is de administratieve belasting qua rapportering voor de distributienetbeheerder normaal minimaal. Dan zou de netbeheerder noch kosten noch opbrengsten kunnen hebben, aangezien ze voor rekening van de contractant kunnen zijn. Het saldo zou jaarlijks gelijk aan nul kunnen zijn. Het is uiteraard de autonome beslissing van de distributienetbeheerder om voor dergelijk contract te kiezen

De zienswijze geeft niet concreet aan hoe het voorstel uit de consultatie moet aangepast worden.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel tot aanpassing van de tariefmethodologie 2015-2016 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

4.1.16. Zienswijze 16.

Zienswijze	Wellicht geen plaatsing van oplaadpunten in 2016
Belanghebbenden	Eandis, Infrax

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbenden

Infrax wijst erop dat er in 2016 wellicht geen oplaadpunten voor elektrische voertuigen geplaatst zullen kunnen worden gelet op (1) de laattijdige inwerkingtreding van de ODV m.b.t. oplaadpunten voor elektrische voertuigen, namelijk op 23/4/2016, (2) de verplichting om voorafgaandelijk aan de plaatsing van de oplaadpunten een situeringsplan op te stellen in overleg met de gemeenten, en (3) de verplichting om een openbare aanbesteding voor de plaatsing, het onderhoud en de exploitatie van de oplaadpunten te organiseren.

Eandis meldt om dezelfde redenen dat een vertraging in de uitvoering van de resultaatsverplichting voor 2016 zeer waarschijnlijk is en er in 2016 vermoedelijk nog geen laadpunten geïnstalleerd zullen worden.

Reactie op de zienswijze

De VREG neemt kennis van de mogelijkheid dat er een vertraging zou kunnen zijn in de uitvoering van de bepalingen van het Energiebesluit.

Het Besluit van de Vlaamse Regering van 25 maart 2016 tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de activiteiten en openbardienstverplichtingen van de distributienetbeheerders ter stimulering van de infrastructuur voor elektrische voertuigen, dat die wijzigingen in het Energiebesluit invoert, heeft een dubbele rechtsgrond, namelijk art. 4.1.22 en 7.5.1 van het Energiedecreet:

Art. 4.1.22. De Vlaamse Regering kan, na advies van de VREG, de netbeheerders extra openbardienstverplichtingen opleggen naast de openbardienstverplichtingen van dit decreet, met betrekking tot :

1° hun investeringen in het net;

2° de levering van elektriciteit of aardgas aan iedere afnemer die elektriciteit of aardgas koopt voor eigen huishoudelijk gebruik en niet voor commerciële of professionele activiteiten die niet over een leveringscontract beschikken of van wie de leverancier zijn verplichtingen niet nakomt, doordat de toegang tot het distributienet beëindigd wordt of doordat hij, om welke reden dan ook, geen elektriciteit of aardgas meer kan leveren aan zijn afnemers;

3° de procedure die de netbeheerder moet volgen bij wanbetaling door de afnemer;

4° maatregelen van sociale aard, zoals de plaatsing en de exploitatie van budgetmeters voor elektriciteit, budgetmeters voor aardgas en van stroombegrenzers;

5° de exploitatie van openbare verlichting.

De gemeenten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn verlenen hun medewerking aan de netbeheerders bij de uitvoering van de openbardienstverplichtingen die hun opgelegd zijn volgens dit

decreet of de uitvoeringsbepalingen ervan. De Vlaamse Regering bepaalt de vorm waarin die medewerking zal bestaan.

Art. 7.5.1. De Vlaamse Regering kan, na advies van de VREG, de leveranciers en netbeheerders openbaredienstverplichtingen opleggen inzake programma's ter bevordering van het rationeel energiegebruik en hernieuwbare energiebronnen, minimumnormen inzake rationeel energiegebruik bij hun afnemers en investeringen in kwalitatieve warmtekrachtinstallaties, installaties voor de productie van groene stroom, groenestroomcertificaten of warmtekrachtcertificaten.

In afwijking van artikel 4.1.10, eerste lid, kan de netbeheerder of zijn werkmaatschappij echter in het kader van de uitvoering van de hun op grond van dit artikel opgelegde openbaredienstverplichtingen en onder de door de Vlaamse Regering vastgestelde voorwaarden, gegevens verstrekken aan personen die daarvoor door de Vlaamse Regering zijn aangewezen.

De Raad van State stelde in zijn advies vragen bij het gebruik van artikel 4.1.22 Energiedecreet als rechtsgrond voor dit besluit. De Raad geeft wel aan dat art. 7.5.1 Energiedecreet wel kan volstaan als rechtsgrond, in het licht van de exhaustieve lezing die aan het begrip 'rationeel energiegebruik' is gegeven in het advies 58.578/3 van 23 december 2015 over een ZEV-premiebesluit. De Raad stelde evenwel om bij een volgende wijziging van het Energiedecreet in uitdrukkelijke rechtsgronden te voorzien voor steunmaatregelen en openbaredienstverplichtingen met betrekking tot elektrische en hybride voertuigen. Deze opmerking werd in het advies weerlegd. Artikel 4.1.22, 1° Energiedecreet houdt immers in dat de Vlaamse Regering de netbeheerder extra openbaredienstverplichtingen kan opleggen m.b.t. "hun investeringen in het net". De uitbouw van de infrastructuur voor het opladen van elektrische voertuigen heeft daar rechtstreeks betrekking mee. Deze maatregel heeft dan ook een dubbel aspect. Het gaat immers om investeringen in hun net omwille van de bevordering van een maatregel van rationeel energiegebruik m.b.t. elektrische voertuigen. Laadpunten maken naar de visie van de Vlaamse Regering immers deel uit van het net.

Het Energiedecreet stelt qua toezicht en handhaving dat de VREG bevoegd is voor toezicht op de naleving van titels IV (dus inclusief art. 4.1.22), VI en hoofdstuk II tot en met IV van titel VII van dit decreet en de uitvoeringsbepalingen ervan. Wat artikel 7.5.1 betreft is er geen toezichthouder decreetaal aangeduid, wat dus betekent dat conform artikel 13.1.1 de Vlaamse Regering de ambtenaren die bevoegd zijn om toezicht uit te oefenen op de naleving van de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan en om de niet-naleving hiervan vast te stellen in een verslag van vaststelling, aan te duiden.

Artikel 11.1.4 Energiebesluit beperkt in dit kader de bevoegdheid van het VEA immers tot titel VI, hoofdstuk IV, afdeling I, en daar valt deze regeling niet onder (is immers afdeling II).

De algemene sanctiebevoegdheid van de VREG (art. 13.3.1 juncto 13.3.2) is suppletief. Pas tenzij het Energiedecreet niet in een specifieke administratieve sanctie voorziet, kan zij aangaande titels IV (dus inclusief art. 4.1.22), VI en hoofdstuk II tot en met IV van titel VII van dit decreet en de uitvoeringsbepalingen ervan op grond van die algemene artikelen optreden.

Het VEA kan dan weer op grond van artikel 13.4.1, §1 Energiedecreet de netbeheerders verplichten tot naleving van artikel 7.5.1 van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten van dit decreet binnen de door het

Vlaams Energieagentschap bepaalde termijn. Als een netbeheerder bij het verstrijken van die termijn in gebreke blijft, kan het Vlaams Energieagentschap een administratieve geldboete opleggen. Die administratieve geldboete mag per kalenderdag niet lager zijn dan 1000 euro en niet hoger zijn dan 100.000 euro, en in totaal niet hoger zijn dan 2 miljoen euro of 1 % van de omzet die de betrokken netbeheerder heeft gerealiseerd op de Vlaamse energiemarkt tijdens het laatste afgelopen boekjaar.

De VREG is verantwoordelijk voor toezicht, VEA is verantwoordelijk voor de handhaving. De VREG zal toezien op de openbaardienstverplichtingen, en desgevallend een handavingsdossier overmaken aan het VEA. Het VEA heeft dan de discretionaire bevoegdheid om te handhaven.

De zienswijze heeft voorlopig geen concreet effect op de consultatie en de verwerking van de opmerkingen.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel tot aanpassing van de tariefmethodologie 2015-2016 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

4.2. Zienswijzen m.b.t. federale bijdrage elektriciteit

Nihil.

5. Overzicht van de aanpassingen van de ontwerpversie naar de definitieve versie van de tariefmethodologie 2015-2016 n.a.v. de consultatie

5.1. M.b.t. openbaredienstverplichtingen ter stimulering van de infrastructuur voor elektrische voertuigen

De zienswijzen van de distributienetbeheerders (nr. 2, 4, 8 en 14) en van sectorvereniging Febeliec (nr. 1) gaven de VREG bijkomend inzicht in de perceptie van het investeringsrisico m.b.t. de openbaredienstverplichtingen voor oplaadpunten voor elektrische voertuigen. De VREG oordeelt op basis van de zienswijzen dat een verdere mitigatie van het investeringsrisico voor de distributienetbeheerders aangewezen is. Overeenstemmend daalt de mogelijke positieve of negatieve impact van de openbaredienstverplichtingen op het resultaat van de distributienetbeheerders. Concreet komt het verschil tussen het eigen gemiddelde kostensaldo per oplaadpunt van een distributienetbeheerder t.o.v. het sectorgemiddelde saldo, beiden nog altijd beschouwd over een periode van 10 jaar na de initiële installatie van de oplaadpunten, voor 50% ten laste van de distributienetbeheerder (i.p.v. 100% in de consultatietekst) en voor 50% ten laste van de distributienetgebruikers.

Tegelijk wordt er een onderscheid gemaakt tussen de oplaadpunten geplaatst binnen de resultaatverplichting (Art. 6.4.2) en deze binnen de actieverplichting (Art. 6.4.3), eerder uit voorzorg wegens een mogelijk verschil zoals aangehaald door Eandis (zienswijze nr. 3).

Aanvullend concretiseert de VREG eveneens welke investeringen onder de activarubriek m.b.t. oplaadpunten voor elektrische voertuigen worden begrepen. Dit teneinde enige verwarring omtrent de te beschouwen investeringen zoveel als mogelijk te vermijden.

5.1.1. Aanpassingen aan de ontwerpversie van de tariefmethodologie 2015-2016 n.a.v. de consultatie

De VREG past de geconsulteerde tekst als volgt aan (aanpassingen werden onderlijnd):

5.1.1.1. Basistekst tariefmethodologie 2015-2016

Nieuwe paragraaf 5.6.2.8

Het Energiebesluit⁶ legt aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders openbardienstverplichtingen op die verband houden met oplaadpunten voor elektrische voertuigen. Door deze openbardienstverplichtingen krijgen de elektriciteitsdistributienetbeheerders er een gereguleerde activiteit bij, o.a. het organiseren van openbare aanbestedingen voor de installatie, het onderhoud en de commerciële exploitatie van elektrische laadpunten voor elektrische voertuigen. De kosten mogen daarbij de opbrengsten niet overtreffen. Een bijzonderheid en complexiteit in de regelgeving is dat de taak ook door steden en gemeenten kan uitgevoerd worden, indien zij dat wensen. De VREG voorziet daarom een bijzondere aanpak voor wat betreft eventuele kosten en opbrengsten, waarbij de saldi gedurende de eerste tien jaar, de maximale aan te besteden exploitatietermijn van de oplaadpunten, worden afgezonderd alvorens ze aan sectorgemiddelde kost per oplaadpunt plus 50% van het verschil tussen de gemiddelde kost per oplaadpunt van de distributienetbeheerder en deze sectorkost worden verrekend in de distributienettarieven. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen de oplaadpunten geplaatst overeenkomstig Art. 6.4.2 en geplaatst overeenkomstig Art. 6.4.3 van het Energiebesluit. De werkwijze omvat aldus een efficiëntieprikkel voor de distributienetbeheerder⁷.

Par. 5.6.2.8.1: Voor de oplaadpunten geïnstalleerd overeenkomstig Art. 6.4.2 van het Energiebesluit

Per jaar in de periode 2016 t.e.m. 2020 waarin oplaadpunten voor elektrische voertuigen in opdracht van de elektriciteitsdistributienetbeheerder volgens art. 6.4.2. van het Energiebesluit initieel werden geïnstalleerd, houdt deze elektriciteitsdistributienetbeheer jaarlijks een saldo bij van al de kosten en opbrengsten m.b.t. de in dat jaar in opdracht van de distributienetbeheerder geïnstalleerde oplaadpunten. De kosten en opbrengsten van eventuele vervangingsinvesteringen worden rechtstreeks toegewezen aan dat initiële jaar van de eerste installatie. De distributienetbeheerder *i* registreert per jaar van initiële installatie voor elk van de tien jaren *y* volgend op het jaar *j* van de initiële installatie het saldo $S_{i,y/j,6.4.2}$ als volgt:

- Volgende kosten, in plus:
 - o Een door de VREG veronderstelde kapitaalkost volgens de tariefmethodologie voor dat jaar *y* en dit aan de wacc van het jaar vóór vennootschapsbelasting toegepast op de gemiddelde nettoboekwaarde van de activa van de initieel geïnstalleerde oplaadpunten⁸;
 - o Een door de VREG veronderstelde kapitaalkost volgens de tariefmethodologie voor dat jaar *y* en dit aan de wacc van het jaar vóór vennootschapsbelasting toegepast op de gemiddelde nettoboekwaarde van de activa van de eventuele vervangingsinvestering(en)⁹;
 - o De (uitzonderlijke) afschrijvingen van de activa van deze oplaadpunten (zowel m.b.t. de initiële installatie als vervangingsinvestering(en));
 - o De (uitzonderlijke) waardeverminderingen op deze activa (zowel m.b.t. de initiële installatie als vervangingsinvestering(en)), zoals bij een vroegtijdige uitdienstname;
 - o Minderwaarde op de realisatie van de activa (zowel m.b.t. de initiële installatie als vervangingsinvestering(en));

⁶ Energiebesluit, Hoofdstuk IV, Afdeling 2, Art. 6.4.2 t.e.m. 6.4.7.

⁷ Voor een meer uitvoerige verantwoording zie VREG, CONS-2016-03.

⁸ Berekend als het gemiddelde van de nettoboekwaarde bij het begin van het boekjaar en de nettoboekwaarde op het einde van het boekjaar.

⁹ Ibid.

- De kosten voor de distributienetbeheerder aangerekend door de opdrachtnemer voor de plaatsing en het onderhoud van de oplaadpunten, in het geval er geen gunning kon plaatsvinden voor zowel de plaatsing, het onderhoud en de exploitatie van de oplaadpunten¹⁰ (zowel m.b.t. de initiële installatie als vervangingsinvestering(en)).
- Volgende opbrengsten, in min:
 - De ontvangsten van de distributienetbeheerder van de opdrachtnemer voor de exploitatie van de oplaadpunten¹¹ (zowel m.b.t. de initiële installatie als vervangingsinvestering(en));
 - Meerwaarde op de realisatie van de activa (zowel m.b.t. de initiële installatie als vervangingsinvestering(en));
 - De eventuele ontvangsten uit de recuperatie van herstellingskosten via de verzekering (zowel m.b.t. de initiële installatie als vervangingsinvestering(en)).

Het saldo van deze kosten en opbrengsten wordt door de distributienetbeheerder afgezonderd buiten de resultatenrekening in een 'saldo m.b.t. oplaadpunten voor elektrische voertuigen' en overgezet naar de overlopende rekeningen op de balans. Dit gebeurt per initieel installatiejaar gedurende elf opeenvolgende jaren, het initieel installatiejaar mee in beschouwing nemende. Voor de oplaadpunten initieel geplaatst in 2016 gebeurt dit aldus voor de jaren 2016 t.e.m. 2026. Voor het laatste installatiejaar 2020 gebeurt dit t.e.m. 2030.

De VREG berekent vervolgens elf jaar na het initiële installatiejaar het over alle oplaadpunten bij de distributienetbeheerders gewogen gemiddelde rendement per oplaadpunt geïnstalleerd in dat jaar en in opdracht van de distributienetbeheerder volgens formule 1.

$$R_{j,6.4.2} = \sum_{i=1}^n \left(\frac{S_{i,j,6.4.2}}{L_{i,j,6.4.2}} \times \frac{L_{i,j,6.4.2}}{\sum_{i=1}^n L_{i,j,6.4.2}} \right) = \frac{\sum_{i=1}^n S_{i,j,6.4.2}}{\sum_{i=1}^n L_{i,j,6.4.2}}$$

formule 1

Met hierin:

- $R_{j,6.4.2}$ Het gewogen gemiddelde rendement per oplaadpunt van de oplaadpunten initieel geïnstalleerd in opdracht van de elektriciteitsdistributienetbeheerders volgens art. 6.4.2 van het Energiebesluit in het jaar j . (EUR)
- j Het jaar j van initiële installatie van oplaadpunten in opdracht van de elektriciteitsdistributienetbeheerder volgens art. 6.4.2 van het Energiebesluit. (-)
- n Het aantal elektriciteitsdistributienetbeheerders. (-)
- $S_{i,j,6.4.2}$ Het globaal saldo van distributienetbeheerder i m.b.t. oplaadpunten voor elektrische voertuigen in zijn opdracht initieel geïnstalleerd in het jaar j volgens art. 6.4.2 van het

¹⁰ Artikel 6.4.5 van het Energiebesluit.

¹¹ Exclusief eventuele ontvangsten m.b.t. periodieke distributienettarieven.

Energiebesluit, opgebouwd vanaf jaar j tot en met jaar j+10. Het voor elk jaar gerapporteerde saldo (zie bijlage 6 van de tariefmethodologie) wordt daartoe eerst omgerekend naar huidige waarde volgens de consumptieprijsindex van de maand juli van dat jaar naar de index van de maand juli van het jaar j+11 volgens formule 2. (EUR)

$$S_{i,j,6.4.2} = \sum_{y=j}^{j+10} \left(S_{i,y/j,6.4.2} \times \prod_{z=y}^{j+10} (1 + CPI_{z \rightarrow z+1}) \right)$$

formule 2

Met hierin:

$S_{i,y/j,6.4.2}$ Saldo van de kosten en opbrengsten van distributienetbeheerder i in jaar y m.b.t. oplaadpunten voor elektrische voertuigen in zijn opdracht initieel geïnstalleerd in jaar j volgens art. 6.4.2 van het Energiebesluit, zoals hierboven gespecificeerd. (EUR)

$CPI_{z \rightarrow z+1}$ De inflatie volgens de evolutie van de consumptieprijsindex, de maand juli in jaar z+1 t.o.v. de maand juli in jaar z.

$L_{i,j,6.4.2}$ Het aantal oplaadpunten initieel geïnstalleerd in opdracht van de elektriciteitsdistributienetbeheerder i in jaar j volgens art. 6.4.2 van het Energiebesluit. (-)

De VREG zal bovenstaande berekening volgens formule 1 voor de oplaadpunten initieel in opdracht van de distributienetbeheerder geïnstalleerd in het jaar j volgens art. 6.4.2 van het Energiebesluit uitvoeren in jaar j+11 op basis van de jaarlijkse rapporteringen van de distributienetbeheerders aan de VREG (volgens bijlage 6 van de tariefmethodologie). De nettokost (of –opbrengst) van de oplaadpunten aan gewogen gemiddelde rendement is voor rekening van de distributienetgebruikers en wordt integraal toegevoegd aan het door de VREG toegelaten niet-exogene inkomen van de distributienetbeheerder uit zijn periodieke distributienettarieven. Het verschil tussen het eigen rendement per oplaadpunt van de distributienetbeheerder en het gewogen gemiddelde rendement is voor 50% voor rekening van de distributienetbeheerder. Tegelijk neemt de distributienetbeheerder het eigen saldo ($S_{i,j,6.4.2} \times L_{i,j,6.4.2}$) in resultaat in jaar j+12.

$$TI_{i,6.4.2,j+12} = \left(R_{j,6.4.2} + \frac{S_{i,j,6.4.2} - R_{j,6.4.2}}{2} \right) \times L_{i,j,6.4.2}$$

formule 3

Met hierin:

$TI_{i,6.4.2,j+12}$ Het bijkomend door de VREG toegelaten inkomen van distributienetbeheerder i voor zijn niet-exogene kosten uit zijn periodieke distributienettarieven in jaar j+12 m.b.t. de openbardienstverplichtingen voor de uitbouw van de infrastructuur voor het opladen van elektrische voertuigen volgens art. 6.4.2 van het Energiebesluit. Positieve of negatieve waarde. (EUR)

- $R_{j,6.4.2}$ *Het gewogen gemiddelde rendement per oplaadpunt van de oplaadpunten initieel geïnstalleerd in opdracht van de elektriciteitsdistributienetbeheerders in het jaar j volgens art. 6.4.2 van het Energiebesluit. (EUR)*
- $L_{i,j,6.4.2}$ *Het aantal oplaadpunten initieel geïnstalleerd in opdracht van de elektriciteitsdistributienetbeheerder i in jaar j volgens art. 6.4.2 van het Energiebesluit. (-)*

De kosten en opbrengsten ontstaan vanaf 1 januari van het jaar j+11 en verbonden aan de oplaadpunten, in opdracht van een distributienetbeheerder initieel geïnstalleerd in het jaar j volgens art. 6.4.2 van het Energiebesluit, worden zonder compensatie van hun jaarlijks saldo opgenomen in de rapportering van de niet-exogene kosten.

Par. 5.6.2.8.2: Voor de oplaadpunten geïnstalleerd overeenkomstig Art. 6.4.3 van het Energiebesluit

Per jaar in de periode 2016 t.e.m. 2020 waarin oplaadpunten voor elektrische voertuigen in opdracht van de elektriciteitsdistributienetbeheerder volgens art. 6.4.3. van het Energiebesluit initieel werden geïnstalleerd, houdt deze elektriciteitsdistributienetbeheer jaarlijks een saldo bij van al de kosten en opbrengsten m.b.t. de in dat jaar in opdracht van de distributienetbeheerder geïnstalleerde oplaadpunten. De kosten en opbrengsten van eventuele vervangingsinvesteringen worden rechtstreeks toegewezen aan dat initiële jaar van de eerste installatie. De distributienetbeheerder i registreert per jaar van initiële installatie voor elk van de tien jaren y volgend op het jaar j van de initiële installatie het saldo $S_{i,y/j,6.4.3}$ als volgt:

- Volgende kosten, in plus:
 - o Een door de VREG veronderstelde kapitaalkost volgens de tariefmethodologie voor dat jaar y en dit aan de wacc van het jaar vóór vennootschapsbelasting toegepast op de gemiddelde nettoboekwaarde van de activa van de initieel geïnstalleerde oplaadpunten¹²;
 - o Een door de VREG veronderstelde kapitaalkost volgens de tariefmethodologie voor dat jaar y en dit aan de wacc van het jaar vóór vennootschapsbelasting toegepast op de gemiddelde nettoboekwaarde van de activa van de eventuele vervangingsinvestering(en)¹³;
 - o De (uitzonderlijke) afschrijvingen van de activa van deze oplaadpunten (zowel m.b.t. de initiële installatie als vervangingsinvestering(en));
 - o De (uitzonderlijke) waardeverminderingen op deze activa (zowel m.b.t. de initiële installatie als vervangingsinvestering(en)), zoals bij een vroegtijdige uitdienstname;
 - o Minderwaarde op de realisatie van de activa (zowel m.b.t. de initiële installatie als vervangingsinvestering(en));
 - o De kosten voor de distributienetbeheerder aangerekend door de opdrachtnemer voor de plaatsing en het onderhoud van de oplaadpunten, in het geval er geen gunning kon

¹² Berekend als het gemiddelde van de nettoboekwaarde bij het begin van het boekjaar en de nettoboekwaarde op het einde van het boekjaar.

¹³ Ibid.

plaatsvinden voor zowel de plaatsing, het onderhoud en de exploitatie van de oplaadpunten¹⁴ (zowel m.b.t. de initiële installatie als vervangingsinvestering(en)).

- Volgende opbrengsten, in min:
 - o De ontvangsten van de distributienetbeheerder van de opdrachtnemer voor de exploitatie van de oplaadpunten¹⁵ (zowel m.b.t. de initiële installatie als vervangingsinvestering(en));
 - o Meerwaarde op de realisatie van de activa (zowel m.b.t. de initiële installatie als vervangingsinvestering(en));
 - o De eventuele ontvangsten uit de recuperatie van herstellingskosten via de verzekering (zowel m.b.t. de initiële installatie als vervangingsinvestering(en)).

Het saldo van deze kosten en opbrengsten wordt door de distributienetbeheerder afgezonderd buiten de resultatenrekening in een 'saldo m.b.t. oplaadpunten voor elektrische voertuigen' en overgezet naar de overlopende rekeningen op de balans. Dit gebeurt per initieel installatiejaar gedurende elf opeenvolgende jaren, het initieel installatiejaar mee in beschouwing nemende. Voor de oplaadpunten initieel geplaatst in 2016 gebeurt dit aldus voor de jaren 2016 t.e.m. 2026. Voor het laatste installatiejaar 2020 gebeurt dit t.e.m. 2030.

De VREG berekent vervolgens elf jaar na het initiële installatiejaar het over alle oplaadpunten bij de distributienetbeheerders gewogen gemiddelde rendement per oplaadpunt geïnstalleerd in dat jaar en in opdracht van de distributienetbeheerder volgens formule 4.

$$R_{j,6.4.3} = \sum_{i=1}^n \left(\frac{S_{i,j,6.4.3}}{L_{i,j,6.4.3}} \times \frac{L_{i,j,6.4.3}}{\sum_{i=1}^n L_{i,j,6.4.3}} \right) = \frac{\sum_{i=1}^n S_{i,j,6.4.3}}{\sum_{i=1}^n L_{i,j,6.4.3}}$$

formule 4

Met hierin:

$R_{i,6.4.3}$ Het gewogen gemiddelde rendement per oplaadpunt van de oplaadpunten initieel geïnstalleerd in opdracht van de elektriciteitsdistributienetbeheerders volgens art. 6.4.3 van het Energiebesluit in het jaar j. (EUR)

j Het jaar j van initiële installatie van oplaadpunten in opdracht van de elektriciteitsdistributienetbeheerder volgens art. 6.4.3 van het Energiebesluit. (-)

n Het aantal elektriciteitsdistributienetbeheerders. (-)

$S_{i,j,6.4.3}$ Het globaal saldo van distributienetbeheerder i m.b.t. oplaadpunten voor elektrische voertuigen in zijn opdracht initieel geïnstalleerd in het jaar j volgens art. 6.4.3 van het Energiebesluit, opgebouwd vanaf jaar j tot en met jaar j+10. Het voor elk jaar gerapporteerde saldo (zie bijlage 6 van de tariefmethodologie) wordt daartoe eerst

¹⁴ Artikel 6.4.5 van het Energiebesluit.

¹⁵ Exclusief eventuele ontvangsten m.b.t. periodieke distributienettarieven.

omgerekend naar huidige waarde volgens de consumptieprijsindex van de maand juli van dat jaar naar de index van de maand juli van het jaar j+11 volgens formule 5. (EUR)

$$S_{i,j,6.4.3} = \sum_{y=j}^{j+10} \left(s_{i,y/j,6.4.3} \times \prod_{z=y}^{j+10} (1 + CPI_{z \rightarrow z+1}) \right)$$

formule 5

Met hierin:

$S_{i,y/j,6.4.3}$ Saldo van de kosten en opbrengsten van distributienetbeheerder i in jaar y m.b.t. oplaadpunten voor elektrische voertuigen in zijn opdracht initieel geïnstalleerd in jaar j volgens art. 6.4.3 van het Energiebesluit, zoals hierboven gespecificeerd. (EUR)

$CPI_{z \rightarrow z+1}$ De inflatie volgens de evolutie van de consumptieprijsindex, de maand juli in jaar z+1 t.o.v. de maand juli in jaar z.

$L_{j,6.4.3}$ Het aantal oplaadpunten initieel geïnstalleerd in opdracht van de elektriciteitsdistributienetbeheerder i in jaar j volgens art. 6.4.3 van het Energiebesluit. (-)

De VREG zal bovenstaande berekening volgens formule 1 voor de oplaadpunten initieel in opdracht van de distributienetbeheerder geïnstalleerd in het jaar j volgens art. 6.4.3 van het Energiebesluit uitvoeren in jaar j+11 op basis van de jaarlijkse rapporteringen van de distributienetbeheerders aan de VREG (volgens bijlage 6 van de tariefmethodologie). De nettokost (of –opbrengst) van de oplaadpunten aan gewogen gemiddelde rendement is voor rekening van de distributienetgebruikers en wordt integraal toegevoegd aan het door de VREG toegelaten niet-exogene inkomen van de distributienetbeheerder uit zijn periodieke distributienettarieven. Het verschil tussen het eigen rendement per oplaadpunt van de distributienetbeheerder en het gewogen gemiddelde rendement is voor 50% voor rekening van de distributienetbeheerder. Tegelijk neemt de distributienetbeheerder het eigen saldo ($S_{j,6.4.3} \times L_{j,6.4.3}$) in resultaat in jaar j+12.

$$TI_{i,6.4.3,j+12} = \left(R_{j,6.4.3} + \frac{S_{i,j,6.4.3} - R_{j,6.4.3}}{2} \right) \times L_{i,j,6.4.3}$$

formule 6

Met hierin:

$TI_{j,6.4.3,j+12}$ Het bijkomend door de VREG toegelaten inkomen van distributienetbeheerder i voor zijn niet-exogene kosten uit zijn periodieke distributienettarieven in jaar j+12 m.b.t. de openbardienstverplichtingen voor de uitbouw van de infrastructuur voor het opladen van elektrische voertuigen volgens art. 6.4.3 van het Energiebesluit. Positieve of negatieve waarde. (EUR)

$R_{j,6.4.3}$ Het gewogen gemiddelde rendement per oplaadpunt van de oplaadpunten initieel geïnstalleerd in opdracht van de elektriciteitsdistributienetbeheerders in het jaar j volgens art. 6.4.3 van het Energiebesluit. (EUR)

$L_{j,6.4.3}$ Het aantal oplaadpunten initieel geïnstalleerd in opdracht van de elektriciteitsdistributienetbeheerder i in jaar j volgens art. 6.4.3 van het Energiebesluit. (-)

De kosten en opbrengsten ontstaan vanaf 1 januari van het jaar j+11 en verbonden aan de oplaadpunten, in opdracht van een distributienetbeheerder initieel geïnstalleerd in het jaar j volgens art. 6.4.3 van het Energiebesluit, worden zonder compensatie van hun jaarlijks saldo opgenomen in de rapportering van de niet-exogene kosten.

Toevoeging in paragraaf 7.8

In Tabel 9 wordt de volgende activarubriek en zijn afschrijvingspercentage toegevoegd aan de rubriek 'Materiële vaste activa – elektriciteit':

Oplaadpunten voor elektrische voertuigen ¹⁶	20% (5 jaar)
--	--------------

5.1.1.2. Bijlage 1 van de tariefmethodologie 2015-2016

Toevoeging in paragraaf 1.3.6

Bijkomend dienen voor de boekjaren 2015-2016 in deze tabel aan de activazijde, naast de waarde aan groenestroom- en warmtekrachtcertificaten, de waarde van het regulatorisch actief en de regulatorische saldi, ook volgende waarden worden gecorrigeerd:

- Saldi federale bijdrage elektriciteit (voor zover deze op de activazijde van de balans worden geboekt), en;
- Saldi m.b.t. oplaadpunten voor elektrische voertuigen volgens art. 6.4.2 van het Energiebesluit (voor zover deze op de activazijde van de balans worden geboekt).
- Saldi m.b.t. oplaadpunten voor elektrische voertuigen volgens art. 6.4.3 van het Energiebesluit (voor zover deze op de activazijde van de balans worden geboekt).

Uiteraard dienen ook hiervoor slechts waarden worden ingevuld in het geval ze ook effectief onder de beschouwde boekhoudkundige rekeningen van de vlottende activa worden geboekt.

Conform de bepalingen in de bijlage 6 van de tariefmethodologie dient de elektriciteitsdistributienetbeheerder een detail op te leveren van de oplaadpunten voor elektrische voertuigen en dit volgens het in de bijlage opgenomen standaardformaat voor zowel oplaadpunten volgens art. 6.4.2 als volgens art. 6.4.3 van het Energiebesluit.

¹⁶ De activawaarde bevat alle investeringen, inclusief de aansluiting op het elektriciteitsdistributienet, voor het plaatsen van een operationeel oplaadpunt. Hierbij kan bijvoorbeeld een laadpaal één of meerdere oplaadpunten bevatten waarbij de activawaarde van deze laadpaal over deze oplaadpunten dient te worden gespreid.

Toevoeging in paragraaf 1.3.8

Correcties m.b.t. het saldo inzake oplaadpunten voor elektrische voertuigen initieel geplaatst in opdracht van de distributienetbeheerder: in de eerste 10 jaar (j+10) na de initiële installatie van de elektrische oplaadpunten in opdracht van de distributienetbeheerder in het jaar j, dient de distributienetbeheerder jaarlijks de betreffende kosten en opbrengsten te compenseren aan de hand van het jaarlijks saldo inzake oplaadpunten voor elektrische voertuigen en dit per jaar van initiële installatie. Verder dient de elektriciteitsdistributienetbeheerder hierbij een onderscheid te maken tussen oplaadpunten in zijn opdracht geïnstalleerd volgens art. 6.4.2 en deze volgens art. 6.4.3 van het Energiebesluit. Zoals eerder aangegeven dient de elektriciteitsdistributienetbeheerder conform de bepalingen in de bijlage 6 van de tariefmethodologie eveneens een detail op te leveren van het jaarlijks saldo inzake de oplaadpunten voor elektrische voertuigen en dit volgens het in de bijlage 6 opgenomen standaardformaat. Dit betekent dat het jaarlijks saldo dat in deze correctierubriek wordt gerapporteerd aldus moet overeen stemmen met het gerapporteerde saldo volgende het standaardformaat in bijlage 6. De kosten en opbrengsten ontstaan vanaf 1 januari van het jaar j+11 en verbonden aan de oplaadpunten, in opdracht van een distributienetbeheerder initieel geïnstalleerd in het jaar j, worden zonder compensatie van hun jaarlijks saldo opgenomen in de rapportering van de niet-exogene kosten.

5.1.1.3. Bijlage 2 van de tariefmethodologie 2015-2016

Toevoeging in paragraaf 6.1

Rekening houdend met het feit dat er in de door de VREG voorgestelde tariefmethode voor de distributienetbeheerders een specifieke behandeling is voor de kosten m.b.t. de certificaten (par. 7), het regulatorisch actief (par. 8), nieuwe regulatorische saldi (par. 8.2), saldi federale bijdrage elektriciteit (par. 5.3.2 van de hoofdtekst van de tariefmethodologie) en saldi m.b.t. oplaadpunten voor elektrische voertuigen (par. 5.6.2.8 van de hoofdtekst van de tariefmethodologie), wordt het nettobedrijfskapitaal op balansdatum in de door de VREG voorgestelde tariefmethode als volgt berekend (Tabel 1):”

Tabel 1 Berekening nettobedrijfskapitaal in tariefmethodologie VREG

Nettobedrijfskapitaal op 31/12/XX	
Balans 31/12/XX	
Actief: in plus	Passief: in min
Vlottende activa (3, 40/41, 50...58)	Schulden op ten hoogste één jaar (42...48)
Overlopende rekeningen (490/1)	Overlopende rekeningen (492/3)
Exclusief: <ul style="list-style-type: none"> - voorraad groenestroom- en warmtekrachtcertificaten - regulatorief actief (indien >0) - regulatorie saldi (indien >0) - saldi federale bijdrage elektriciteit (indien >0) - saldi m.b.t. oplaadpunten voor elektrische voertuigen volgens art. 6.4.2 van het Energiebesluit (indien >0) - saldi m.b.t. oplaadpunten voor elektrische voertuigen volgens art. 6.4.3 van het Energiebesluit (indien >0) 	

Wijziging in paragraaf 5.2

Volgende zin wordt aangepast: “tussenkomsten van netgebruikers” wordt vervangen door “tussenkomsten van derden”. Dit is correcter met betrekking tot de oplaadpunten.

5.1.1.4. Bijlage 6 van de tariefmethodologie 2015-2016

Zoals aangegeven in paragraaf 1.3.7. van de bijlage 1 van de tariefmethodologie dient de elektriciteitsdistributienetbeheerder volgens onderstaand standaard formaat (in Excel-formaat) een jaarlijks detail op te leveren inzake de in opdracht van de distributienetbeheerder geïnstalleerde oplaadpunten voor elektrische voertuigen en dit per initieel installatiejaar. Verder dient de distributienetbeheerder een afzonderlijk detail op te leveren voor de oplaadpunten geïnstalleerd in opdracht van de elektriciteitsdistributienetbeheerders volgens art. 6.4.2 van het Energiebesluit en deze geïnstalleerd in opdracht van de elektriciteitsdistributienetbeheerders volgens art. 6.4.3 van het Energiebesluit.

Na de rapportering over het tiende jaar $j+10$ na het initieel installatiejaar j , wordt dit jaarlijks detail in het jaar $j+11$ door de VREG gehanteerd ter bepaling van het gewogen gemiddelde rendement per in jaar j initieel geïnstalleerd oplaadpunt, dewelke op haar beurt in rekening wordt genomen ter bepaling van het bijkomend door de VREG toegelaten inkomen uit periodieke distributienettarieven voor niet-exogene kosten dat aan elke elektriciteitsdistributienetbeheerder zal worden toegekend in het jaar $j+12$. Er wordt hierbij zowel een gewogen gemiddelde rendement bepaald voor de oplaadpunten geïnstalleerd in opdracht van de elektriciteitsdistributienetbeheerders volgens art. 6.4.2 als volgens art. 6.4.3 van het Energiebesluit.

Microsoft Excel
97-2003-werkblad

Hierbij dient de elektriciteitsdistributienetbeheerder zowel positieve waarden te rapporteren voor kosten (indien debetsaldo), opbrengsten (indien creditsaldo) en activa (indien debetsaldo). Inzake de kapitaalkostvergoeding die in rekening wordt genomen, dient de wacc vóór vennootschapsbelasting te worden beschouwd die voor het betreffende boekjaar conform de tariefmethodologie van toepassing was. Momenteel wordt in het standaard rapporteringsformaat voorzien in de kapitaalkostvergoeding voor één vervangingsinvestering van de initiële installatie. In het geval er zich voor een initiële installatie meer dan één vervangingsinvestering zou voordoen, kan de elektriciteitsdistributienetbeheerder in bovenstaand standaard formaat eenzelfde aantal bijkomende rubrieken 'Kapitaalkostenvergoeding vervangingsinvestering (EUR)' toevoegen.

Verder dient de elektriciteitsdistributienetbeheerder jaarlijks de voortgang inzake de kosten en opbrengsten te rapporteren m.b.t. de in opdracht van de distributienetbeheerder initieel geïnstalleerde oplaadpunten in vorige boekjaren. Dit betekent dat hij bijvoorbeeld voor boekjaar 2018 zowel:

- *De kosten en opbrengsten moet rapporteren inzake de in opdracht van de distributienetbeheerder initieel geïnstalleerde oplaadpunten in boekjaar 2018;*
- *De kosten en opbrengsten m.b.t. boekjaar 2018 moet rapporteren inzake de in opdracht van de distributienetbeheerder initieel geïnstalleerde oplaadpunten in boekjaar 2017, en;*
- *De kosten en opbrengsten m.b.t. boekjaar 2018 moet rapporteren inzake de in opdracht van de distributienetbeheerder initieel geïnstalleerde oplaadpunten in boekjaar 2016;*

Deze rapporteringen per initieel installatiejaar moeten aldus jaarlijks afzonderlijk volgens bovenstaand standaard formaat aan de VREG worden opgeleverd.

5.1.1.5. Bijlage 9 van de tariefmethodologie 2015-2016

Wijzigingen in het TITELBLAD en TABEL 6

In de TABEL 6 ter bepaling van het nettobedrijfskapitaal worden voor de berekening van de vlottende activa volgende bijkomende correcties toegevoegd:

- Saldi federale bijdrage elektriciteit;
- Saldi m.b.t. oplaadpunten voor elektrische voertuigen volgens art. 6.4.2 van het Energiebesluit;
- Saldi m.b.t. oplaadpunten voor elektrische voertuigen volgens art. 6.4.3 van het Energiebesluit.

Deze correcties worden eveneens geconcretiseerd in de bijkomende inlichtingen m.b.t. TABEL 6 zoals opgenomen in het TITELBLAD.

Wijzigingen in TABEL 9

In de TABEL 9 werd een correctierubriek 30 toegevoegd, namelijk het 'saldo m.b.t. oplaadpunten voor elektrische voertuigen initieel geplaatst in opdracht van de distributienetbeheerder in 2016', met een verder onderscheid tussen de oplaadpunten geïnstalleerd volgens art. 6.4.2 en deze volgens art. 6.4.3 van het Energiebesluit.

In de eerste 10 jaar (j+10) na de initiële installatie van de elektrische oplaadpunten in opdracht van de distributienetbeheerder in het jaar j, dient de distributienetbeheerder namelijk jaarlijks de betreffende kosten en opbrengsten te compenseren aan de hand van het jaarlijks saldo inzake oplaadpunten voor elektrische voertuigen en dit per jaar van initiële installatie waarbij aldus een onderscheid wordt gemaakt tussen de oplaadpunten volgens art. 6.4.2 en deze volgens art. 6.4.3 van het Energiebesluit. Daarom wordt de correctie voor de initiële installaties in 2016 voorzien in deze tabel.

5.2. M.b.t. federale bijdrage elektriciteit

Nihil.